

Київський університет імені Бориса Грінченка

Кафедра світової літератури

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

О. Б. Жильцов

“ 03 ” 09 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Кінотранскрипція як сучасний спосіб прочитання текстів зарубіжної літератури»

спеціальність: 035 Філологія

спеціалізація: 035.01 Українська мова та література

освітня програма: 035.01.04 Зарубіжна література та світова художня культура

Освітній рівень: другий (магістерський)

2021 – 2022 н. р.

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРИНЧЕНКА Ідентифікаційний код 02136554	
Начальник відділу моніторингу якості освіти	
Програма № <u>02.52/21</u>	
<u>Мисир</u> (підпис)	(прізвище, ініціал)
« » »	20 <u>21</u> р.

Розробник: Г.В. Бітківська, доцент кафедри світової літератури,
кандидат педагогічних наук.

Викладач: Г.В. Бітківська, доцент кафедри світової літератури,
кандидат педагогічних наук.

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри світової літератури

Протокол від 02 вересня 2020 року № 1

Завідувач кафедри

 (проф. Ю.І. Ковбасенко)
(підпис)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми
«Зарубіжна література та світова художня культура»
02 вересня 2020 р.

Гарант освітньої програми: (Ю.І. Ковбасенко)

Робочу програму перевірено
_____ 2020 р.

Заступник директора Інституту філології
з науково-методичної та навчальної роботи

 (Заяць Л.І.)

Пролонговано:
на ~~2021/2022~~ н.р. Бітківська Г.В. «03» 09 2021 р., протокол № 1

на 20__/20__ н.р. _____ «__»__ 20__ р., протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____ «__»__ 20__ р., протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____ «__»__ 20__ р., протокол №__

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Вид дисципліни	обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів / годин	4 / 120	
Курс	6	-
Семестр	3	-
Кількість змістових модулів з розподілом:	2	-
Обсяг кредитів	4	-
Обсяг годин, в тому числі:	120	-
Аудиторні	32	-
Модульний контроль	8	-
Самостійна робота	50	-
Семестровий контроль	30	-
Форма семестрового контролю	екзамен	-

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Вивчення навчальної дисципліни «Кінотранскрипція як сучасний спосіб прочитання текстів зарубіжної літератури» передбачає формування таких компетенцій:

Загальні компетентності (ЗК)	ЗК-1	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
	ЗК-2	Здатність бути критичним і самокритичним.
	ЗК-8	Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
	ЗК-9	Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
	ЗК-10	Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).
	ЗК-12	Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
	ЗК-13	Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.
Фахові компетентності (ФК)	ФК-3	Здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки.
	ФК-6	Здатність застосовувати поглиблені знання з літературознавства й мовознавства, зарубіжної літератури та світової художньої культури для вирішення професійних завдань.
	ФК-7	Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в літературознавстві й культурології.

3. Результати навчання за дисципліною

ПРН-1	Оцінювати власну навчальну та професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.
ПРН-2	Упевнено володіти державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною та іноземною мовами.
ПРН-3	Застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості наукового дослідження в літературознавстві.

ПРН-4	Оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування.
ПРН-10	Збирати й систематизувати літературні, культурні факти, інтерпретувати й перекладати тексти різних стилів і жанрів зарубіжної літератури і світової художньої культури
ПРН-11	Здійснювати науковий аналіз літературного й культурного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних.
ПРН-15	Обирати оптимальні дослідницькі підходи й методи для аналізу конкретного літературного чи культурологічного матеріалу
ПРН-18	Демонструвати поглиблені знання і розуміння загальних властивостей художньої літератури як мистецтва слова; розуміти літературу як систему систем; розуміти еволюційний шлях розвитку українського і світового літературознавства в контексті культури; мати знання про специфіку поезики літературного твору (художнього тексту) та множинність його інтерпретацій; Усвідомлювати природу і сутність національних традицій у галузі літератури і мистецтва.
ПРН-19	Демонструвати глибокі знання про особливості світового літературного канону: механізми та алгоритм формування, співвідношення класики і новітньої літератури, дискурс теорії канону.
ПРН-21	Показувати глибокі знання і розуміння особливостей становлення та розвитку літературного процесу другої половини ХХ – початку ХХІ ст.; специфіку течій і шкіл цієї доби; художні доміанти творчості письменників новітньої доби.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

	Назва змістових модулів, тем Усього	Розподіл годин між видами робіт				
		Аудиторна		Самостійна	Модульний контроль	Семестровий контроль
		Лекції	Семінари			
Змістовий модуль I. Кінотранскрипція: теоретичний дискурс						
1.	Вступ. Поняття про кінотранскрипцію. Генеза терміна. Етапи вивчення кінотранскрипції літературних творів	2	2	-		
2.	Кінотранскрипція і екранізація: співвідношення понять. Екранізація як вид художньої творчості	2	2	-	2	-
3.	Кінотранскрипція як поєднання видовищності й комунікації	2	2	26		
4.	Фактура літератури і кінематограф: діалектика взаємодії	2	2		2	
Змістовий модуль II. Кінотранскрипція літератури: жанри, моделі, інтерпретація						
5.	Поетика епічної літератури та специфіка її втілення на екрані. Ліроепос: візуальні	2	2			

	моделі					
6.	Поетика драми та моделі її медіапереміщень: театр, книжка, кінематограф, телебачення, інтернет	2	2	-	2	-
7.	Масова література: особливості поетики та візуальні моделі. Детектив	2	2	24		
8.	Кінотранскрипція пригодницької літератури	2	2		2	
Усього		120	16	16	50	8
						30

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль I. Кінотранскрипція: теоретичний дискурс

Лекція 1. Вступ. Поняття про кінотранскрипцію. Генеза терміна. Етапи вивчення кінотранскрипції літературних творів (2 год)

Кінематограф як синтетичне мистецтво: засади інших мистецтв – фотографії, літератури, театру, скульптури, живопису, музики у формуванні; вплив кіно на інші види мистецтва тематично і формально (процес інтеграції-впливу). Ю. Тинянов, праця “Про основи кіно”: “За своїм матеріалом кіно близьке до образотворчих мистецтв – живопису, за розгортанням матеріалу – до часових мистецтв – словесного й музичного”; Андре Базен кінематограф – “завершення фотографічної об’єктивності в часовому вимірі”, адже зображення речей у кінематографі та фотографії змушує реципієнта повірити в об’єктивність їхнього існування в часі. Безпосередність сприйняття зримого кінематографічного образу переконує реципієнта в реальності того, що відбувається на екрані; водночас фотографічність образу це певна “псевдоправдоподібність”.

Поняття про «мову» кіно (Ю. Лотман, Й. Маневич, Н. Горницька, М. Ямпольський, В. Харитонов, М. Немцев).

Проблема «література і кіно», огляд різних аспектів – літературознавчого (О. Дубініна, Ю. Тинянов, В. Шкловський), кінознавчого і психологічного (О. Аронсон, Р. Арнхайм, А. Базен, А. Бергсон, С. Ейзенштейн, М. Ромм, Л. Брюховецька та ін.), культурологічного (Н. Зорка, О. Бабишкін, В. Скуратівський, М. Туровська та ін.), мистецтвознавчого (Л. Генералюк) тощо.

Основні поняття: кінотранскрипція, інтермедіальність, медіа і медіальність, медіалізація художньої форми, інтертекстуальність, взаємодія мистецтв, синтез мистецтв.

Література: 1–6, 26-29, 31, 35, 36.

Лекція 2. Кінотранскрипція і екранізація: співвідношення понять. Екранізація як вид художньої творчості (2 год)

Універсальні закони класичного мистецтва і їх розвиток в кінематографі. Проблеми поетики і специфіки мов кіно і літератури, їх взаємодії, подібності та відмінності: синхронічний і діахронічний аспекти. Літературні прийоми у творчому арсеналі кінематографіста. Проблема сукупності засобів виразності кіно і літератури (опис), проблема наративу, взаємодія автора і читача через текст (складна система персонажів, оповідачів і способів розповіді, проблема мотивної поетики та інтертекст (сюжетостворення).

Образ письменника в кінематографі. Аналіз кінофільму «Гете!» (режисер: Філіпп Штельцль, 2010). Інтертекстуальні перегуки творів Гете (лірика, «Гец фон Берліхінген»,

«Страждання молодого Вертера», «Поезія і правда»), драми Лессінга «Емілія Галотті» в кінофільмі «Гете!»).

Основні поняття: мова мистецтва, класифікація видів мистецтва, взаємодія мистецтв, синтез мистецтв, екранізація.

Література: 1–6, 23, 25, 26-29, 31, 35, 36.

Лекція 3. Кінотранскрипція як поєднання видовищності й комунікації (2 год)

Поєднання в кінотранскрипції видовищності й комунікації. Основні зображальні засоби екранної виразності: звукові засоби екранної виразності, його компоненти; поняття мізанкадру; рух в кадрі; види панорамування; поняття панорамного внутрішньокадрового монтажу; музика як засіб розкриття драматургічного змісту фільму та екранної характеристики персонажів фільму, телепрограми; шуми як складовий елемент звукового образу фільму, телепрограми; комп'ютерні технології створення телевізійних програм і кінофільмів.

Художній текст і його екранізації. Поняття «неперекладного шедевра». Екранізація, адаптація, «фільм за мотивами». Екранізація як супутник існування літературного твору.

Екранізація літературної класики – новий твір мистецтва. У процесі "перекладу" із однієї знакової системи на іншу утворюються нова форма й зміст. Кожен такий творчий акт – це знаходження естетичного еквівалента в царині іншого виду мистецтва. Нові версії вбирають, окрім літературної першооснови, дух епохи і концепцію режисера (є екранізації трагедії Вільяма Шекспіра «Ромео та Джульєтта», а саме: «Ромео та Джульєтта» Беррі О'Ніла, «Ромео та Джульєтта» Джорджа К'юкора, «Ромео та Джульєтта» Франка Джеффіреллі, «Ромео + Джульєтта» База Лурмана, «Ромео та Джульєтта» Ренато Кастеллані).

Основні поняття: кінотранскрипція, видовищність, комунікація, взаємодія мистецтв, синтез мистецтв, екранізація.

Література: 1–6, 18, 23, 25, 26-29, 31, 35, 36.

Лекція 4. Фактура літератури і кінематограф: діалектика взаємодії (2 год)

Літературність фільму і кінематографічність літератури.

Екранізація як потужний паратекст літературного тексту. Вплив кінематографа на літературу (за О. Дубініною):

нові інтерпретаційні ключі для розуміння літературного твору;

збільшення культурного потенціалу літературного першоджерела (твори і їхні персонажі стають всесвітньо відомими);

зміна мистецького регістра першоджерела;

нові літературні твори.

Проблема жанрів у літературі і кінематографі.

Фактура слова в літературному творі (О. Кручоних, С. Маценка, В. Прокопчук).

Фактура кінематографа в романах І. Роздобудько «Гудзик» і «Гудзик–2».

Основні поняття: фактура літератури, літературність, кінематографічність, культурний потенціал.

Література: 1-6, 9, 11, 13-15, 19.

Модуль 2. Кінотранскрипція літератури: жанри, моделі, інтерпретація

Лекція 5. Поетика епічної літератури та специфіка її втілення на екрані. (2 год)

Епос як літературний рід, узагальнена назва творів розповідного характеру. Великі, середні і малі епічні жанри. Особливості епічного нарративу. Специфіка перекодування епічного нарративу засобами кінематографу.

Екранні версії епічних поем Гомера та середньовічних героїчних епосів.

Історичний роман і психологічний роман на екрані. Історичний колорит і психологізм в романі М. де Лафайет «Принцеса Клевська» (1678). Жанрова своєрідність роману «Принцеса Клевська»: ознаки любовного, історичного і психологічного роману, вплив преціозної романістики. Роль вставних новел. Морально-етична проблематика роману: концепція раціонального кохання і виховання (мадам де Шартр), кохання-пристрасть, стихія трагічного, конфлікт обов'язку і почуття тощо. Екранізація роману «Принцеса Клевська» (1961, реж. Жан Деланнуа): концепція, сюжет, система образів. Особливості втілення характерів персонажів у романі і екранізації.

Особливості кінонарративу в романі Ш.де Лакло «Небезпечні зв'язки»: візуальне втілення епістолярної форми. Художня інтерпретація літературного першоджерела та переклад вербального тексту в гетерогенний текст кіно адаптації («Небезпечні зв'язки» режисера Стівена Фрірза 1988 р. і «Вальмон» режисера Мілоша Формана 1989 р.).

Основні поняття: епічна література, історичний колорит, деталь, хронотоп.

Література: 3, 6, 16, 17, 32, 33.

Лекція 6. Поетика драми та моделі її медіапереміщень: театр, книжка, кінематограф, телебачення, інтернет (2 год)

Драма як художній твір соціального, історичного чи побутового характеру з гострим конфліктом, який розвивається в постійній напрузі. Різновиди драм. Розкриття характерів персонажів через монологи (діалоги) і дії (вчинки). Моделі медіа переміщень драм: театр, книжка, кінематограф, телебачення, інтернет.

Театральні, телевізійні й кінематографічні версії драм (Мольєр, «Тартюф»; Б.Брехт, «Тригрошова опера»; Голдмен Джеймс. Лев узимку).

П'єса Голдмена Джеймса «Лев узимку»: сюжет, проблематика, система образів. Театральне втілення п'єси Голдмена Джеймса «Лев узимку». Відомі виконавці головних ролей (Леся Задніпровський; Василь Лановий; Людмила Чурсіна; Максим Аверін). Кінематографічне втілення п'єси Голдмена Джеймса «Лев узимку»: режисерська концепція, особливості характерів головних персонажів в п'єсі та її екранізаціях («Лев узимку», 1968, реж. Ентоні Харві; Лев узимку, 2003, реж. А.Кончаловський). Причини популярності середньовічного сюжету в сучасній культурній ситуації.

Основні поняття: драма, поетика драми, кінодраматургія, сценарій.

Література: 23, 26.

Лекція 7. Масова література: особливості поетики та візуальні моделі (2 год)

Жанрове розмаїття масової літератури – бульварні, лубкові, любовні, детективні, кримінальні романи (бойовики), жанри коміксу, трилеру, фантастичні романи, фентезі тощо. Принципи стандартизації та копіювання (наслідування) відомих і давно

опрацьованих жанрових зразків та художніх прийомів при її створенні. Шаблони і кліше у творах масової літератури.

Комерціалізація творчого процесу.

Візуальні моделі кінотранскрипцій: вестерн, триллер, детектив, готичний роман, хоррор, фентезі тощо.

Детектив як жанр літератури і кіно. Найвідоміші екранізації творів А.Крісті (на матеріалі роману «Вбивство у східному експресі»). Історія створення роману Агати Крісті «Вбивство у «Східному експресі»». Проблематика та система образів. Основні екранізації роману: огляд (Вбивство у «Східному експресі», 1974, реж. Сідні Люмет; «Пуаро Агати Крісті». Телесеріал, 1989-2013 (12 сезон, 2010, 3-й фільм); Вбивство у «Східному експресі». 2017, реж. Кеннет Брана). Вплив соціо-культурних і політичних чинників на інтерпретацію характеру персонажа.

Основні поняття: масова література, кінотекст, кінонарратив, персонаж, спосіб оповіді.

Література: 1, 2, 20, 22, 24, 34, 35.

Лекція 8. Кінотранскрипція пригодницької літератури (2 год)

Поняття про пригодницьку літературу, її витoki в поемах Гомера «Іліада» і «Одіссея», крутійському романі (драматичні картини Ф.де Рохаса «Селестина», анонімна повість «Життя Ласарильо з Тормеса», роман М.Алемана «Життєпис Гусмана де Альфараче», роман Ф. де Кеведо-і-Вельєгаса «Історія життя пройдисвіта, Пабло на ймення, зразка волоцюг і дзеркала крутійв» тощо), «Дон Кіхот» М.де Сервантеса, «Робінзон Крузо» Д.Дефо, «Мандри Гуллівера» Дж. Свіфта та ін.

Жанрові різновиди пригодницької літератури (легенда, літературна казка, епос, роман-подорож; шпигунський, фантастичний, «колоніальний», військовий тощо епічний твір; вестерн, бойовик, детектив, комікс, фентезі та ін.). Типи формул у пригодницькій літературі (за Дж.Кавелті): лицарський роман, крурійський роман, вестерн тощо.

Мотивний комплекс пригодницьких творів: пригода/авантюра, подорож, випробування, подолання перешкод, таємниця та ін.

Цикл романів про Фантомаса Марселя Аллена і П'єра Сувестра (32 романи, написаних спільно Алленом і Сувестром, 1911-1913; 11 романів, написаних Алленом після смерті співавтора, 1925-1963). Фантомас в українському культурному просторі (Всесвіт, 1992, №7)

Серія книг про Джеймса Бонда Йєна Флемінга (12 романів та 2 збірки оповідань, 1953-1964). Роман «Із Росії – з любов'ю» (1957) – п'ятий роман про Бонда (переклад українською мовою, журнал «Всесвіт», 1990, №10), ідеологічні маркери у творі. Продовження бондіани у творчості таких письменників, як Кінгслі Еміс, Крістофер Вуд, Джон Гарднер, Реймонд Бенсон, Себастьян Фолкс, Джеффри Дівер. Особливості кінематографічних версій літературних текстів про Джеймса Бонда.

Основні поняття: пригодницька література, кінотранскрипція, поетика інтермедіальності, екранізація, шпигунський роман, бондіана.

Література: 4, 10, 11, 20, 22, 32, 35.

Семінарські заняття

1. Мова кіно в рецепції зарубіжних дослідників (А.Базен, Р.Барт, С.Зонтаг)
2. Екранізації епічних поем Гомера: видовищність і літературність
3. Класика на екрані (Шекспір. Ромео і Джульєтта)
4. Кінотранскрипція роману: історичний колорит і психологізм (М.де Лафайєт. Принцеса Клевська)
5. Кінонарратив (Ш.де Лакло. Небезпечні зв'язки)
6. Кінонарратив і ідеологія (Бальзак. Гобсек)
7. Кінотранскрипція драми (Голдмен Джеймс. Лев узимку)
8. Моделі екранізації масової літератури (Кріті А. Убивство у східному експресі)

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень магістрантів

№ п/п	Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	К-сть одиниць	Модулі 1-4
1.	Відвідування лекцій	1	8	8
2.	Відвідування семінарських занять	1	8	8
3.	Робота на семінарському занятті	10	8	80
4.	Виконання завдання для самостійної роботи	5	2	10
5.	Модульна контрольна робота	25	4	100
Разом				206
Розрахунок коефіцієнта 206:60=3,4				

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання Модуль 1

Тема 1. Фотографія і кінематограф (26 годин)

Завдання:

Прочитати і законспектувати працю Р.Барта «Camera lucida. Коментар до фотографії».

Розкрити запитання:

Фотографія як знак.

Функціональний потенціал фотографії.

Основні поняття: фотографія, синтез мистецтв, інтеракція, інтермедіальність.

Література:

1. Барт Р. Camera lucida. Коментар до фотографії.

Тема № 2

Творчість А. Вайди і література (24 год)

1. Життєвий і творчий шлях А.Вайди.
2. Вайда як інтерпретатор літературної класики.
3. Теоретичні відкриття А.Вайди.

Основні поняття: кадр, монтаж, кінотекст, дискретність, кінотранскрипція.

Література:

1. Вайда, Анджей. Кіно і решта світу : Автобіографія / Пер. з пол. Віри Авксентьевої. — К. : Етнос, 2004. — 308, [2] с. : портр., іл. Авксентьева В. (Кіно і все інше.

<https://www.litmir.me/bd/?b=182924>)

2. Вайда, Анджей. Повертаючись до перейденого / Пер. з польської та упорядкув. В.Авксентьевої. — Львів : Каменярь, 2000. — 157, [1] с., [8] арк. іл.

Критерії оцінювання самостійної роботи

№ п/п	Критерії	Максимальна кількість балів за кожним критерієм
1.	Визначення наукового поняття, яке досліджується	0,5 бала
2.	Добір достатньої кількості цитат та дотримання правил їх оформлення	0,5 бала
3.	Критичний аналіз суті та змісту праці. Виклад цитат у логічній послідовності.	3 бали
4.	Базові уявлення про загальні властивості поняття, його функції в мові культури.	0,5 бала
5.	Дотримання вимог щодо технічного оформлення структурних елементів роботи (назва, план, основна частина, висновки, список використаних джерел)	0,5 бала
Разом		5 балів

6.3 Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Модульний контроль проводиться за допомогою 4 контрольних робіт, що складається з тестування і розгорнутих відповідей на запитання. Максимальна оцінка 25 балів.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи:

	Оцінка
Відмінно 25-23	Знання, виконання в повному обсязі з незначною кількістю (1-2) несуттєвих помилок (вищий рівень)
Дуже добре 22-20	Знання, виконання в повному обсязі зі значною кількістю (3-4) несуттєвих помилок (рівень вище середнього)
Добре 19-17	Знання, виконання в неповному обсязі з незначною кількістю (1-2) суттєвих помилок (середній рівень)
Задовільно 16-15	Знання, виконання в неповному обсязі зі значною кількістю (3-5) суттєвих помилок/недоліків (рівень нижче середнього)
Достатньо 14-10	Знання, виконання в неповному обсязі, але є достатніми і задовольняють мінімальні вимоги результатів навчання (рівень нижче середнього)
Незадовільно 9-7	Знання, виконання недостатні і не задовольняють мінімальні вимоги результатів навчання з можливістю повторного складання модулю (низький рівень)
Незадовільно 6-1	З обов'язковим повторним курсом модуля (знання, вміння відсутні)

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання.

Семестровий контроль з дисципліни проводиться відповідно до робочого навчального плану у вигляді вирахування максимальної суми балів в терміни, встановлені графіком навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеному робочою програмою. Під час встановлення суми балів враховується засвоєння студентом теоретичного та практичного матеріалу з 4 кредитних модулів і оцінюється за результатами поточного контролю (поточного опитування, виконання самостійної роботи, робіт на семінарах тощо) протягом семестру (див. 6.1). Вивчення дисципліни завершується іспитом у письмовій формі.

Максимальну кількість балів 206, набрану студентом за 3 семестр, за допомогою коефіцієнта 3,4 переводимо в показник допуску до іспиту (до 60 балів). Під час іспиту студент може отримати до 40 балів. Отриманий показник успішності за 100-бальною шкалою оцінювання переводимо в рейтингову шкалу оцінювання.

Порядок переведення рейтингових показників успішності

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками

B	82-89	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань(умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

Критерії оцінювання знань студентів на екзамені (письмова форма):

Екзаменаційний білет містить 3 теоретичні питання.

Відповідь на кожне питання оцінюється за 40-бальною шкалою залежно від рівня знань.

Результат письмового іспиту визначається шляхом ділення суми балів, отриманих за всі питання, на їхню кількість.

Рівень знань	Оцінка за 40-бальною шкалою	Критерії оцінювання відповіді
Відмінний рівень	30 – 40	Відповідь студента: - містить повний, розгорнутий, правильний виклад матеріалу з поставленого питання; - демонструє знання основних понять і категорій та взаємозв'язку між ними, вірно розуміння змісту основних теоретичних положень; - вказує на вміння давати змістовний та логічний аналіз матеріалу з поставленого питання; - демонструє здатність самостійно оцінювати різноманітні ситуації та робити власні висновки в разі неоднозначності характеру поставленого питання чи проблеми.
Добрий рівень	20 – 29	Студент дав досить повну та логічно обґрунтовану відповідь на Поставлене питання, але є недоліки: - незначні неточності при поясненні; - недостатньо розкритий предмет запитання, Основні поняття мають тезисний характер; - оформлення екзаменаційно ї роботи в цілому є акуратним, але містить виправлення; - окремі формулювання є нечіткими; є в наявності інформація, що не відповідає змісту екзаменаційного питання.
Задовільний рівень	10 – 19	Студент дав відповідь на поставлене питання, однак допустив суттєві помилки як змістовного характеру, так і при оформленні відповіді на питання, а саме: - зміст відповіді свідчить про невірне розуміння окремих аспектів поставленого питання; - відповідь елементарна, свідчить про недостатню обізнаність з основними науковими теоріями і концепціями, що стосуються питання; - відповідь викладена недостатньо аргументовано, не містить аналізу проблемних аспектів поставленого питання; - у роботі багато грубих орфографічних помилок.
Незадовільний рівень	0 – 9	Студент взагалі не відповів на питання або його відповідь є неправильною, тобто містить грубі змістовні помилки щодо принципів аспектів поставленого питання. Аргументація відсутня взагалі або ж є абсолютно алогічною.

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю

1. Кінематограф як синтетичне мистецтво: засади інших мистецтв – фотографії, літератури, театру, скульптури, живопису, музики у його формуванні.
2. Вплив кіно на інші види мистецтва тематично і формально (процес інтеграції-впливу).
3. Основні ідеї праці Ю. Тинянова «Про основи кіно».
4. Основні ідеї праці Андре Базена «Що таке кіно?».
5. Літературні прийоми в кінематографі.
6. Особливості екранізації літературної класики (на матеріалі трагедії В.Шекспіра «Ромео і Джульєтта»).
7. Хронотоп кінематографічної версії трагедії В.Шекспіра «Ромео і Джульєтта» (1 екранізація на вибір).
8. Епос як літературний рід і жанр. Специфіка перекодування епічного наративу засобами кінематографу.
9. Екранні версії поеми Гомера «Одіссея».
10. Фільм «Мандри Одіссея» Маріо Камеріні (1954): концепція, своєрідність сюжету, візуальні образи персонажів. Кірк Дуглас у ролі Одіссея.
11. Телефільм А.Кончаловського «Одіссей» (1997): концепція, своєрідність сюжету, візуальні образи персонажів. Арманд Ассанте у ролі Одіссея.
12. Фільми про Одіссея як етап становлення жанру пеплума.
13. Роман «Принцеса Клевська» М.де Лафайєт: історична основа та морально-етична проблематика.
14. Екранізація роману М.де Лафайєт «Принцеса Клевська» (1961, реж. Жан Деланнуа): концепція, сюжет, система образів.
15. Роман Ш.де Лакло «Небезпечні зв'язки»: жанрові особливості, проблематика, система образів.
16. «Небезпечні зв'язки»: концепція кіноадаптації режисера Стівена Фрірза 1988 р.
17. «Вальмон»: концепція кіноадаптації режисера Мілоша Формана 1989 р.
18. Образ маркизи де Мертей в романі та екранізації (за листом 81).
19. Особливості драми як синтетичного жанру.
20. П'єса Голдмена Джеймса «Лев узимку»: сюжет, проблематика, система образів.
21. Кінематографічне втілення п'єси Голдмена Джеймса «Лев узимку»: режисерська концепція, особливості характерів головних персонажів в п'єсі та її екранізаціях.
22. Причини популярності середньовічного сюжету в сучасній культурній ситуації.
23. Поняття про масову літературу, її жанрове розмаїття.
24. Літературна формула в жанрових різновидах масової літератури (теорія Дж. Кавелті).
25. Детектив як жанр масової літератури. Генеза і жанрові різновиди детективу.
26. Історія створення детективу Агати Крісті «Вбивство у “Східному експресі”».
27. Проблематика та система образів детективу Агати Крісті «Вбивство у “Східному експресі”».
28. Основні екранізації роману Агати Крісті «Вбивство у “Східному експресі”»: огляд.
29. Аналіз ключових епізодів у романі (розділи 1-5, 9) й екранізаціях.
30. Особливості образу Еркюля Пуаро в романі Агати Крісті «Вбивство у “Східному експресі”» та його екранізаціях.

VII. Навчально-методична карта дисципліни «Кінотранскрипція як сучасний спосіб прочитання текстів зарубіжної літератури»

Разом: 120 год., лекції – 16 год., семінарські заняття – 16 год., самостійна робота – 50 год., МК – 8 год, іспит.

Тиждень	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI
Модулі	Змістовий модуль I					Змістовий модуль II					
Назва модуля	Кінотранскрипція: теоретичний дискурс					Кінотранскрипція літератури: жанри, моделі, інтерпретація					
К-сть балів за модуль	103 балів					103 балів					
Лекції	1	2		3		4	5	6		7	
Дати											
Теми лекцій	Вступ. Поняття кінотранскрипції. Терміна. Етапи кінотранскрипції літератур творів 1 б	Кінотранскрипція і екранізація: співвідношення понять. Екранізація як вид художньої творчості 1 б		Кінотранскрипція як подання видовищності й комунікації 1 б		Фактура літератури і кінематограф: діалектика взаємодії 1 б	Поетика епічної літератури: специфіка її втілення на екрані. Ліроепос: візуальні моделі 1 б	Поетика драми та моделі її медіапереміщення: театр, книжка, кінематограф, телебачення, інтернет 1 б	Масова література: особливості поетики та візуальні моделі. 1 б		Кінотранскрипція пригородницької літератури 1 б
Теми семінарських занять	Мова кіно в рецензії зарубіжних дослідників (А.Базен, Р. Барт, А.Компаньон) 1 + 10 б.	Екранізація епічних поем Гомера: видовищність і літературність 1 + 10 б.		Класика на екрані (Шекспір. Ромео і Джульєтта). 1 + 10 б.		Кінотранскрипція роману: історичний колорит і психологізм (М.де Лафайєт. Принцеса Клевська) 1 + 10 б.	Кінонарратив (Ш.де Лакло. Небезпечні зв'язки) 1 + 10 б.	Кінонарратив і ідеологія (Бальзак. Гобсек) 1 + 10 б.	Кінотранскрипція драми (Голдмен Джеймс. Лев узимку). 1 + 10 б.		Моделі екранізації масової літератури (Кріті А. Убівство у східному експресі). 1 + 10 б.
Оцін. семін.	4 семінари x 10					4 семінари x 10					
Самостійна робота	Тема 1 (5 балів)					Тема 2 (5 балів)					
Мод. контр. робота	25 б.		25 б.		25 б.		25 б.		25 б.		
Заг. кількість балів 206, коефіцієнт 3,4											
Іспит											

8. Рекомендовані джерела

Основні:

Художні твори

Гомер. Одиссея

Шекспір. Ромео і Джульєтта

М.де Лафайєт. Принцеса Клевська

Ш.де Лакло. Небезпечні зв'язки

Бальзак. Гобсек

Кріті А. Убивство у східному експресі.

Голдмен Джеймс. Лев узимку.

Підручники

1. Брюховецька Л.І. Кіномистецтво: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Лариса Брюховецька.— К.: Логос, 2011.— 391 с. <http://ekmair.ukma.edu.ua/handle/123456789/1691>
3. Десятник Г. О. Визначальні етапи розвитку світового кіномистецтва. Ігрове кіно / Г. О. Десятник ; [наук. ред. Гоян В. В.] ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка, Ін-т журналістики, Каф. кіно- і телемистецтва. — Київ : Інститут журналістики КНУ ім. Т. Шевченка, 2021 (, 2020). — 209 с.
4. Десятник Г.О. Визначальні етапи розвитку світового кіномистецтва. Документальне та науково-популярне кіно / Г. О. Десятник ; [наук. ред. Гоян В. В.] ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка, Ін-т журналістики, Каф. кіно- і телемистецтва. — Київ : Ін-т журналістики КНУ ім. Т. Шевченка, 2021 (, 2020). — 325 с.
5. Мисливський В. Кінословник. Харківський державний університет мистецтв, 2007.
6. Скуратівський В. Екранні мистецтва у соціокультурних процесах ХХ століття: Генеза. Структура. Функція, тт. 1-2. — К.: Поезія, 1997

Додаткова:

7. Актуальні питання екранної творчості: Колективна монографія. Том перший /Автори: професор, кандидат мистецтвознавства Безручко О.В., професори Мироненко М.О., Олійник М.Д., Полєшко С.М., доценти Десятник Г.О., Меленевська О.Б., старший викладач Квасницький О.А.; за участю доктора філологічних наук професора Холода О.М. (КиМУ) та Софієнко М.К. (КНУТКиТ ім. І. Карпенка-Карого)/ Науковий редактор і упорядник кандидат мистецтвознавства, професор Безручко О.В. Під загальною редакцією доцента Десятника Г.О./ – К. : Вид-во КиМУ, 2013.
8. Базен, А. Что такое кино? [Текст] / А. Базен. – Москва: Искусство, 1972. – 384 с.
9. Барт Р. Camera lucida. Коментар до фотографії.
10. Безклубенко С. Д. Кіномистецтво та політика. Історико-теоретичний нарис. – К.: Наукова думка, 1991-1995. – 431 с.
11. Бітківська Г.В. Мистецька ідентичність і самоідентичність митця в романах Ірен Роздобудько «Гудзик» і «Гудзик-2». *Проблема ідентичностей у сучасній українській літературі: виміри «Коронації слова»: колективна монографія*. Чернівці: Видавничий дім «Букрек», 2018. С. 168–180.
12. Братерська-Дронь М. Кінофантастика: філософський аспект. К, 2013.
13. Брюховецька Л. Кіносвіт Юрія Іллєнка. К., 2010.
14. Брюховецька Л. Молоді режисери українського кіно. К., 1987
15. Брюховецька Л.І. Приховані фільми: Укр. кіно 1990-х / Брюховецька Л - [Б-ка журн."КіноТеатр"] – К.: АртЕк; 2003. – 384 с.
16. Вайда, Анджей. Кіно і решта світу : Автобіографія / Пер. з пол. Віри Авксентьєвої. — К. : Етнос, 2004. — 308, [2] с. : портр., іл. Авксентьєва В. (Кіно і все інше). <https://www.litmir.me/bd/?b=182924>

17. Вайда, Анджей. Повертаючись до перейденого / Пер. з польської та упорядкув. В.Авксентьевої. — Львів : Каменярь, 2000. — 157, [1] с., [8] арк. іл.
18. Вартанов А. Образы литературы в графике и кино, М., 1961
19. Вислоух С. Література й візуальний образ. Простір структурної спільності мистецтв / Северина Вислоух // Теорія літератури в Польщі. Антологія текстів. Друга половина ХХ – початок ХХІ ст.; [за ред. В. Моренця / пер. з пол. С. Яковенка]. – К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. – С. 309-321.
20. Голуб Д.О. Герой-міф у шпигунському романі: Джеймс Бонд Ієна Флемінга та Штірліц Юліана Семенова. Бердянськ, 2018. 20 с.
21. Зоркая Н.М. На рубеже столетий. У истоков массового искусства в России 1900-1910. - М., 1978.
22. Кавелти Дж. Г. Изучение литературных формул ; [пер. с англ. Е. М. Лазаревой, вступ. заметка А.И.Рейтблата]. *Новое литературное обозрение*. 1996. № 22. С. 33–64.
23. Козинцев, Г. Наш современник Вильям Шекспир [Текст] / Г. Козинцев // Козинцев Г. Собр. соч.: в 5 т. – Ленинград: Искусство, 1983. – Т. 3. – 500 с.
24. Левко У.Е. Герменевтичні аспекти кіноінтерпретації художнього твору (на матеріалі екранізації художньої прози Станіслава Лема) : автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.01.06. Т., 2010. 20 с.
25. Лоусон, Д. Г. Фильм – творческий процесс или язык и структура фильма [Текст] / Д. Г. Лоусон. – Москва: Искусство, 1965. – 468 с.
26. Марусенков В.В. Интерпретация сюжетно-образного ряда литературного произведения средствами киноискусства. 2015.
<https://www.dissercat.com/content/interpretatsiya-syuzhetno-obraznogo-ryada-literaturnogo-proizvedeniya-sredstvami-kinoiskusst>
27. Мусієнко О. Новаторські течії у французькому кінематографі (друга половина ХХ століття). К., 2005.
28. Мусієнко О. Українське кіно: тексти і контекст. Глобус-Прес, 2009.
29. Мусієнко О., Мусієнко Н., В. Слободян В. Р. Світло далеких зірок. К., 1995.
30. Поетичне кіно: заборонена школа. К., 2001.
31. Пуніна, О.В. Кінофікація українського літературного дискурсу (20-30-ті роки ХХ століття) : монографія. Донецьк : ДонНУ, 2012. 330 с.
32. Туровская М. Герои «безгеройного времени» (Заметки о неканонических жанрах). М., 1971. 215 с.
33. Туровская М. На границе искусств. Брехт и кино. М.: Искусство, 1985. 258 с.
34. Слободян В.Р. Кіноактор і сучасність. К., 1987.
35. Філоненко С. Масова література в Україні: дискурс / гендер / жанр : монографія /.. – Донецьк : ЛАНДОН–ХХІ, 2011. – 432 с.
36. Шкловский В.Б. За 60 лет. Статьи о кино. М., 1985.
37. Шкловский В.Б. Эйзенштейн. М., 1978.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

<https://prostir-kino.com.ua/>

<http://www.ukrpress.info/2019/02/19/suchasne-ukrayinske-kino-zdobutki-i-problemi/>

<https://moviegram.com.ua/france-cinema/>

<https://ua.112.ua/profiles/-1870.html>

<http://arthousetraffic.com/>